

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

357. An in designatione Coadjutoris perpetua ad dignitatem electivam facta per suffragia Capituli requirantur unanimia, an duæ tertiæ; an verò solumm majora seu plura & saniora.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Quaestio 357. An in designatione ista Coadjutoris perpetui ad dignitatem electivam facta per suffragia Capituli requirantur unanimitas, an duae tertiae, an vero solum majora seu plura, & saniora?

Respond. ad primum: non requiri unanimitas, ita ut solum dependeat à voluntate mera singulorum de Collegio comparantium, dissensusque seu contradictio unius totum negotium vitare & irritare possit. Remouch. *cit.* c. 10. n. 49. dicens, hanc sententiam esse aequalem, ac legibus & factis Canonibus conformiorem. Nam primò licet requiratur, ut omnes omnino concordent, nemine excepto, ubi Capitulum gratiam petit, ut videre est in postulatione rigorose tali. Azor. *Inst. mor.* p. 2. l. 6. c. 17. q. 3. licet etiam, ut inquit Gl. in c. cum omnes. v. constitutum. in fine de constit. in aliis, quae ex necessitate non fiunt, nihil potest fieri, nisi omnes consentiant. idque eo magis, dum negotium est extraordinarium, seu non consuetum, ut Bald. in l. 1. Magistr. convenien. apud Remouch. *loc. cit.* n. 48. uti in iis, quae sunt de genere prohibitorum ac contra statuta, privilegia & concordata ecclesiae, ut Abb. in v. veniens. de rescript. n. 21. Innoc. in c. accedentibus. de privilegiis. cujus etiam hanc generalem rationem reddunt AA. quòd in arduis explicandis agatur de Interesse singulorum de Collegio. Remouch. cum Felio. & Decio in *cit.* c. cum omnes. Licet, inquam, in dictis materiis ita sit; adeoque jam etiam ita obtineat in praesente, si consensus ille verè esset mane & que merè gratiosus, dependens à sola voluntate Capitularium absque ulla causa necessitatis aut interventu auctoritatis pontificiae. Remouch. *loc. cit.* n. 49. locum tamen non habet in materia Coadjutoriae, utpote fundata in beneplacito apostolico, necessitate & utilitate evidente Ecclesiae, ita ut non sufficiat consensus omnium & singulorum Capitularium in Coadjutorem, si desit causa legitima, aut non concurrat auctoritas pontificia, in qua proinde materia consensus non aliter adhibetur, quam sub beneplacito illo apostolico, qui per apostolicum mandis cognitionemque causarum necessitatis vel utilitatis ecclesiae, ac denique per concessionem gratiae coadjutorialis facit ejusmodi consensum de voluntario necessarium, inducitque necessitatem assumendi Coadjutorem. Remouch. n. 54. Urgenteque hac à potiore, ubi Papa motu proprio volens prospicere Ecclesiae, & non rogatus mandavit aut monuit Capitulares designare Coadjutorem, vel etiam ubi ad petitionem Capitularium vel coadjuvandi indulget pontificium praecessit denominationem illam Coadjutoris per suffragia. Secundò quemadmodum jus ipsum activum est gendi Successorem in Episcopatu vel Praelatura Capitulis à jure, aut vi Concordatorum concessum non est in favorem Canonorum seu Capitularium ut singulorum, sed ipsorum Capitularum & ecclesiarum, adeoque conservatur per suffragationem, etsi non unanimum, sed plurium conventientium in unam personam, ita quoque indulget illud seu potestas designandi Coadjutorem, & sic praeventivè quasi Successorem in Praelatura; cum pari modo hic & nunc concedatur non in favorem Capitularium ut singulorum, sed ipsorum Capitularum seu ecclesiae, praeservatur per assensum, etsi non unanimum in designanda Co-

adjutoris persona, absque eo, quòd vel sic illius, puta, non consentientis juri contraveniatur; vel etiam sic praeventivè designando Successorem Germaniae Concordata laedantur. Ad haec, quòd dum dicitur omnium consensus requirendus, quando res pertinet ad singulos, & de jure singulorum agitur, juxta Regul. juris 29. in 6. Quod omnes tangit, debet ab omnibus approbari: id intelligendum, dum negotium in solidum & unice pendet ab eorum potestate; non autem, quando non tantum concurrere debet, sed etiam praevalere potestas & auctoritas alterius, uti accidit in Coadjutoriis, in quibus iste consensus, etiam unanimitas nihil proficit; deficiente auctoritate apostolica. Remouch. *loc. cit.* n. 51. qui id ipsum exemplificat in permutatione beneficiorum juris patronatus laicalis, pertinentis ad plures patronos; quorum quidem omnium consensus requirendus, sufficit tamen praestitus non ab omnibus: imò fieri potest haec permutatio auctoritate Superioris, dum ita exigit utilitas ecclesiae contradicentibus non solum aliquibus, sed & omnibus horum patronorum. Tertio confirmationis loco adjici potest, quòd habet idem Remouch. *loc. cit.* n. 50. nempe securum hoc absurdum, quòd etsi stantibus causis necessitatis & utilitatis Ecclesiae, etiam consentientibus omnibus tum temporis Capitularibus, seu habentibus jus suffragii, non tamen fore vix unquam locum successioni, sive vix unquam clausulam illam, cum futura successione, habituram effectum, reclamantibus nimirum post obitum coadjuti Canonici prius non vocalibus & interea factis vocalibus; eò quòd si major pars Capituli obligare nequeat contradicentes tunc praesentes, multò minus obligare possit absentes & successores, dum hae adhuc integra, hoc est, necdum secuta successione evadunt praesentes seu capaces ferendi suffragii. Ad quòd tamen facile respondere posse videtur dicendo, quòd si pro tempore vocales omnes unanimiter, prout requiruntur consenserint, per supervenientem apostolicam concessionem nominati Coadjutoris cum futura successione per modum affectionis interclusa sit omnis via nasciturus deinde Canonici impediendi istam successionem eveniente morte Coadjuti.

2. Respond. secundò: neque requiruntur duae tertiae suffragiorum. Tamen enim postulatio canonica seu propriae talis, ut admittatur, requiratur duae tertiae, dum concurrat cum electione. Lauter. de re benef. l. 3. q. 17. num. 241. Passerin. de elect. c. 24. num. 55. cum communi juxta textum c. scriptum, de elect. in praesente tamen neque est postulatio talis propriae, ut dictum *quest. praeced.* neque supponitur, vel etiam potest esse electio personae in Coadjutorem, multòque minus in Successorem Praelati, utpote adhuc viventis. Unde jam consequens est, ut sufficiant majora vota, prout ad electionem & postulationem propriae talem, dum haec non concurrat cum electione, sufficit. Quòd ipsum & exinde confirmat Remouch. *loc. cit.* n. 53. quòd, si non immerito revocetur in dubium, an non Papa ex plenitudine potestatis possit cedere Coadjutorias, neglectis Concordatis & Capitulis sive in electivis, sive in collativis, opinioque affirmativa tunc demum procedat, si saltem expressè ex juxta & magna causa iis derogaverit, eo magis id possit interveniente consensu majoris partis Capituli, quanto facilis contentum possunt particulares nonnulli absque ope alicu-

alicujus derogationis aut clausula gratiosa privilegiata. Quin & in hoc casu dicitur concursus electio Coadjutoris, etsi unus alterve discrepent non nominando, vel nominando alium; quia quod à majore parte Capituli fit, à toto Capitulo concordati & consentiente factum censetur. Azor. *Instit. mor. p. 2. l. 6. c. 17. q. 3. juxta c. 1. de iis, que sunt à majore parte Capituli.* & quod major pars Curie egerit, pro eo habetur, ac si omnes egerint. *L. quod major. ff. ad Municipalem.* Atque ita cum sola pluralitate votorum Capitularium à Sede Apostolica admitti in Coadjutores Maximilianus Henricus Coloniz; Ferdinandus Episcopus Paderbornensis Monasterii; Josephus Clemens Hildesii. *Notandum nihilominus, quod habet Toudut. qq. benef. p. 2. c. 1. §. 13. n. 29. hisce expressis: Si tamen agatur de deputando Coadjutorem Episcopo dementi, requiritur, quod interveniat consensus duarum partium ex tribus Capituli, cum in aliis sufficiat, quod interveniat major pars Capituli.* Item, quod habet ibidem ex Geminiano in c. unic. de Cler. egrot. in 6. nempe quod sufficiat, quod in conclusione seu deliberatione Capituli duæ partes ex tribus ejusdem Capituli interveniant, & tunc, quod major pars istorum Capitularium facit, debet fortiri effectum tanquam factum à majore parte Capituli.

Quæstio 358. An denominatio illa Coadjutoris perpetui necessariò, seu de forma substantiali requirat prævium indultum Papæ, quâ illi dicta nominatio permittatur; an verò sufficiat, Capitulares ad dictam nominationem procedere ante omne indultum Papæ, & dein à se factam Papæ offerre, exspectareque ejus beneplacitum?

Respondeo: Tamen melius & securius ad nominationem Coadjutoris (præsertim dum ea per modum electionis instituentur) vigore indulti desuper jam prius à Papæ ex causis necessitatis vel utilitatis coram illo deductis probatisque concessi procedatur; eò quod dum hac ratione Capitulares progrediantur ex autoritate pontificia, & vel sic eorum libertate transeunte in quandam juris necessitatem, qualem ad eligendum habent tempore sedis vacantis, negotium procedat ordinarius. Remouch. *cit. r. 10. n. 25.* nullatenus tamen indultum hujusmodi Pontificis de jure prærequiritur, seu defectus prævii talis indulti dictam electionem seu potius denominationem Coadjutoris non vitiat, aut nullam reddit, tanquam destitutam aliquo ad sui formam substantialem pertinente. Remouch. *loc. cit. n. 26.* Non enim ad id asserendum cogit, quod frequenter sic factum, nempe petitum prius & obtentum à Capitularibus, vel etiam ultroacè à Papæ concessum tale indultum; cum non tam quid actum, quam quid fieri debeat, spectandum sit juxta *L. licet. de off. Præs.* Gratian. *discept. for. c. 127.* Menoch. *conf. 75. num. 94. l. 1.* Neque etiam, quod quidam ita interpretentur Tridentinum, quasi illud, dum dicit: *Coadjutor non alias detur, quam hæc causa prius à Romano Pontifice sit cognita:* per tò prius præscribat ordinem & formam, quâ necessariò præmittenda causæ cogitatio per Papam, & tum demum dandus per denominationem Capituli Coadjutor. præterquam enim, quod interpretatio legis, aut consti-

P. Lenren. Tract. II. De Coadjutor.

tutionis conciliaris per personam privatam facta non sit obligatoria, aut excludat aliam meliorem, donec Princeps vel illi, ad quos ea interpretandi potestas spectat, aperte declarent aliud juxta *L. 1. de LL. & ibi DD.* dicta interpretatio minus conveniens videtur primò ex eo capite, quod dicitur accipi debeat in proprio significato (in quo apud Jurisconsultos significat, & operatur translationem juris) adeoque pro datione seu deputatione canonica absoluta ultimata, quâ verè canonicè & actu instituitur Coadjutor, conferuntque illi jus in re respectu ipsius Coadjutoria, & jus ad rem respectu beneficii, seu prælaturæ operaturum plenum effectum, seu jus in Prælatura post cessum vel decessum coadjuti; non verò de datione aliqua ad summum inchoativa jus nullum tribuentè Coadjuto, ne quidem ad Coadjutoriam, multoque minus ad prælaturam, qualis est ista electio, seu denominatio facta per Capitulares, etiam vi talis prævii indulti, utpote non nisi quid præparatorium & dispositivum ad jus ad rem demum acquirendum per approbationem Papæ secuturam. Ad hæc, cum, antequam Coadjutor detur, hoc est, d. non esse sui deducatur ad existentiam, & in rerum naturam, cognoscendum sit de pluribus, nempe de necessitate vel utilitate ecclesiæ, de ipso hoc consensu Capitularium & Coadjuti, de persona ipsa designatà à Capitulo in Coadjutorem, & tunc demum post hæc omnia facta Concilium permittat dari Coadjutorem, seu dicat: *detur,* patet hæc voculam aliter accipi non posse, quam de datione illa ultimata facta per Papam. Confirmantur hæc ex eo, quod ista electio non sit nisi nudus & simplex consensus propter clausulam adhiberi solitam & debitam, seu etiam tacitè subintellectam: *sub beneplacito sanctissimi:* isque requisitus seu adhibitus, ne videatur Capituli jus competens ei ex Concordatis Germania aut speciali privilegio Ecclesiæ per Papam violatum. Ac proinde dubitari nequit, quin electio illa tanquam votum commendativum subsistat, & nihil referat, si ipsa præveniat siue subsequatur illud indultum. Ut hoc ipsum patet in consensu Patronorum laicorum adhiberi debito in permutationibus, qui sive præstetur ante, siue post permutationem perinde est, & idem. Item confirmatur ex eo, quod, ut habet Remouch. *n. 36.* Concil. Tridentinum id præcipue intendat, ut informetur Papæ, & recognoscat causas Coadjutoria; anticipata verò illa electio seu consensus Capitularium præveniens indultum Apostolicum non impediat illud Concilii intentum, aut ei præjudicet; & fictalis actus anticipatus non vitiat; quia solemnitas etiam substantialis de jure requisita, dum præposterè adjicitur, non vitiat, quoties causa finalis non cessat, ut post alios docet Gail. *l. 1. observat. 101. n. 20.*

2. Sed neque desunt exempla etiam recentia, in quibus sic practicum, ut nimirum antecederet ante omne Breve Apostolicum sub beneplacito Apostolico denominatus à Capitularibus in Coadjutorem, dein præsentatus Papæ, causisque ab eo cognitis daretur, seu constitueretur ab eodem Coadjutor, ut videre est in Josepho Clemente Electore Colonienfisi electo in Coadjutorem Hildesii.